

SLOVENSKI

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slovenski poročevalec - Direktor: Rudi Janžura - Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Za tisk odgovarja Franc Plešnik - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica, številka 2, telefon številka 23-522 do 23-528 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica, številka 3-11, telefon številka 23-522 do 23-528 - Oglasiški oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica, številka 6, telefon številka 21-594, za ljubljanske naročnike številka 20-463, za sušnjeve številka 21-522 - Poštanski predal številka 29 - Tek. r. 60-KB št. 2-57 - Mesečna naročnina 200 din

Poročevalec

PREDSEDNIK TITO PRISPEL NA TRODNEVNI OBISK V ROMUNJO

Slovesen sprejem v Bukarešti

Na železniški postaji in pred njo so jugoslovanske goste pričakali velika množica ljudi in najvišji predstavniki Romunije - Predsednik Tito in romunski premijer Stojka sta imela po sprejemu na postaji krajša govora

BUKAREŠTA, 24. jun. (Tanjug). Točno ob osmi uri po jugoslovanskem času je privozil na železniško postajo Banjaša, okraščeno z jugoslovanskimi in romunskimi zastavami in silkami maršala Tita in romunskih voditeljev, posebni vlak predsednika Tita. Na postaji Banjaša so predsednika Tita in ostale jugoslovanske državljane sprejeli prvi sekretar romunske delavske partije Georgiu Dej, predsednik vlade Kivu Stojka, namestnik predsednika velike narodne skupščine Mihail Sadoveanu in drugi ugledni predstavniki romunskega političnega življenja in pripadniki diplomatskega zbora.

Brž ko se je vlak ustavil, so prišli k vratom Georgiu Dej, Kivu Stojka in Mihail Sadoveanu, da so prvi pozdravili visokega gosta. Ko se je predsednik Tito pozdravil z uglednimi romunskimi voditelji, člani politbiroja CK delavske partije Romunije, člani vlade, generali romunske ljudske armade, zastopniki velike narodne skupščine in ostalimi voditelji, mu je poveljniki častne gardne čete podal raport. Maršal Tito je skupaj s predsednikom ministrskega sveta Kivom Stojkom pregledal častno četo, nakar je jugoslovanski veleposlanik v Bukarešti Nikola Vujanović predsedniku republike predstavil člane diplomatskega zbora. Ob izhodu iz železniške postaje so pionirji izročili predsedniku Titu in njegovi soprogici cvetje. Postajni trg je bil prepoln ljudi. Desettisoč meščin Bukarešte so vzklicali in pozdravili jugoslovanske državljane. Predsednik romunske vlade Kivu Stojka je nato pristopil k mikrofonu in dejal:

Dovolite mi, da vam sporočim v imenu predstavnike velike narodne skupščine, vlade Romunske ljudske republike in romunskega naroda toplo dobrodošlico in pri tej priložnosti izrazim vam, po vas pa jugoslovanskim narodom čustva iskrenega prijateljstva, ki ga čutijo vlada in romunski narod do vaše države in njenih voditeljev.

Prijateljstvo med našimi narodi ima globoke zgodovinske korenine in se je okovalo v stoletjih v hudem skupnem boju za svobodo, državno neodvisnost in napredek. Naše ljudstvo ima v živem spominu borbo, polno nesebičnosti in heroizma ter pomembni delci, ki so ga dali jugoslovanskim narodom pod vodstvom tovariša Josipa Broza-Tita in z jugoslovanskimi komunisti na čelu za uničenje fašizma. Dovolite mi omeniti, da se to tradicionalno prijateljstvo čedalje bolj utrjuje že s tem, ker naši svobodni narodi tako v Romuniji kot v Jugoslaviji uspešno grade socialistično družbo.

GOVOR PREDSEDNIKA TITA

Nato je imel predsednik Tito naslednji govor: »Dragi tovariši in tovarišice, meščani in meščanke Bukarešte! Iskreno se vam zahvaljujem v svojem imenu in v imenu vse delegacije za prijeten sprejem, ki ste nam ga pripravili v vašem glavnem mestu.

Vaši pozdravi nas spominjajo na topel sprejem, ki smo ga bili deležni v vaši republiki že, ko smo odhajali v Sovjetsko zvezo, spominjajo nas pa tudi na veličasten sprejem, ki ste nam ga priredili leta 1947, ko smo bili tu na obisku. V takem sprejemu in pozdravih vidimo izraz čustev, ki jih gori vaše ljudstvo do jugoslovanskih narodov, ter želje po dobrih sosednjih in prijateljskih zvezah med našima državama. Rad bi vas prepričal, da čutijo jugoslovanski narodi enaka čustva in enake želje do romunskega naroda in njegove države.

Tovariši in jaz smo radi sprejeli povabilo predstavnike vaše ljudske skupščine in vaše vlade, naj obiščemo vašo lepo deželo. Zanimljivo je, da ne bomo mogli ostati dlje med vami, upamo pa, da bomo imeli tudi v tem kratkem času priložnost videti nekatere vaše pridobitve, se srečati z vašimi ljudmi in govoriti z vašimi voditelji. Sicer pa bomo imeli odšel priložnost sestajati se, več razgovorjati in se še bolj spoznati.

VERE

Stanje vremena: Obsežno področje visokega zračnega pritiska, ki se razprostira od Albanije do Zahodne Evrope in sicer od severne do južne. Hladnejši zrak se vedno povzroča oblačnost nad alpskimi predeli. Napoved: Menjšajoče do precej oblačno vreme. Temperature ponoči med 8 in 14 stopinj, čez dan do 24 stopinj Celzija.

so sedaj na poti stalnega širjenja in razvijanja in prepričan sem, da bo naše bivanje med vami dalo priložnost za posvetovanje z vašimi voditelji o nadaljnjih temeljih za dobre sosedne, pa tudi prijateljske zveze med našima državama in našimi narodi. Samo ob sebi se razume, da je tako jugoslovanskim narodom kot romunskemu narodu do mirnega razvoja mednarodnega položaja. Tako jugoslovanski narod kot romunski narod si žele, da bi zmanjšanje mednarodne napetosti in prenehanje hladne vojne, ki je povzročila narodem veličansko škodo, olajšala graditev njihovih držav. Prepričan sem, da bosta naši državi dali svoj prispevek in storili vse, kar je odvisno od njih, da bo zagotovljena perspektiva mirnega razvoja sveta.

S tem v zvezi bi hotel poudariti pomen dokumentov, ki smo jih podpisali v Moskvi z vlado Sovjetske zveze in komunistično partijo te države. Prepričan smo, da so le-ti veličanski prispevek k stvari miru in mednarodnega sodelovanja, duh, v katerem so napisani, pa bo lahko postal navdih za nova podobna dejanja sporazumevanja in sodelovanja. Se enkrat naj poudarim, da sem prepričan, da bomo, čeprav bo naše bivanje med vami zelo kratko, oboji, naši in vaši voditelji, storili vse, da bo tudi to kratko bivanje prineslo velike rezultate in da se bosta utrdila prijateljstvo in sodelovanje med našimi narodi. Ponovno se iskreno zahvaljujem v svojem imenu in v imenu mojih tovarišev za prijeten sprejem. Naj živi sodelovanje med Federativno ljudsko republiko Jugoslavije in Ljudsko republiko Romunijo! Živela Ljudska republika Romunija! Naj živi mir na vsem svetu! Po končanem zborovanju se je predsednik Tito z Georgiu Dejem in Mihailom Sadoveanijem v odprtem avtomobilu odpeljal proti svoji rezidenци. Kolona avtomobilov z ostalimi jugoslovanskimi in romunskimi voditelji se je potajala sredi Bukarešte, ki so bili zbrani na postajnem trgu in bližnjih bulvarjih in so od zgodnjega jutra prihajali tja, da bi dobili čimboljše prostore.

Začetek razgovorov

Po domašnjem sestanku delegacij obeh držav so izdali skupno sporočilo, v katerem je poudarjena koristna izmenjava mnenj o raznih mednarodnih vprašanjih

Bukarešta, 24. jun. (Tanjug). Danes ob 15. uri po krajšem času so se v palači predsedstva ministrskega sveta LR Romunije začeli jugoslovansko-romunski razgovori. Pri razgovorih sodelujejo od jugoslovanske strani predsednik Tito, podpredsednik Kardelj in ostali člani jugoslovanske vlade, delegacije od romunske strani pa predsednik Kivu Stojka, prvi sekretar romunske delavske partije Georgiu Dej, podpredsednik Petre Borila in Aleksander Mogioro. Razgovorom so prisostvovali od jugoslovanske strani tudi veleposlanik FLRJ v Bukarešti Nikola Vujanović, generalni sekretar republike Jože Vilfan in šef kabineta podpredsednika zveznega izvršnega sveta Anton Vratuša, od romunske strani pa sekretar prezidija velike narodne skupščine Avram Bunuca, namestnik ministra za zunanje zadeve Stefan Cileja in veleposlanik LR Romunije v Beogradu Nikola Guina.

Na sestanku so se posvetovali o mednarodnih vprašanjih, ki zanimajo obe strani in medsebojnih odnosih. Razgovori so potekali v duhu prisrčnosti, iskrenosti in medsebojnega razumevanja. V jugoslovanskih in romunskih krogih izražajo prepričanje, da bodo politični razgovori v Bukarešti omogočili postavitve trdnih temeljev za utrjevanje prijateljstva in medsebojnega sodelovanja med sosednjima državama. Kakor se je zvedelo v poučnih krogih, je bil današnji sestanek namenjen izključno posvetovanju o splošnih mednarodnih problemih in razmerju med državama. Posvetovanja se bodo nadaljevala v tokih, ko bo objavljeno tudi uradno sporočilo.

SPREMENBA CIPRSKE POLITIKE?

London, 24. jun. (Tanjug). Velika Britanija je pripravljena dati Ciprčanom po desetih ali petnajstih letih pravico do samoodločbe. Tako pišejo današnji londonski časopisi, ki napovedujejo skorenito spremembo stališča britanske vlade. Britanska vlada tudi doslej v načelu ni odrekala Ciprčanom pravico do samoodločbe, nikoli pa se ni formalno zavezala, da jim bo dala možnost samoodločbe. Kakor piše Sunday Times, je sprememba v britanskem stališču nedvomno posledica moči in značaja ciprskega odporiškega gibanja. Komentarji nedeljskih londonskih časopisov pričakujejo,

da bo vlada v poročilu, ki ga namerava ta teden podati v Spodnjem domu, predlagala naslednjo politiko do Cipra: 1. Se naprej bo dušila odpor, 2. pripravila bo načrt ustave, ki bi bil temelj za nove razgovore s Ciprčani, 3. s pogojem, da bo odporniško gibanje v nekaj mesecih popolnoma zatrto, misli vlada, da bi se mogla obnoviti pogajanja z nadškofom Makariosom kot zastopnikom ciprskih Grkov. TEHERAN. Perzijski šah bo uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Jutri bo odstopal s posebnim letalom, spremljali pa ga bodo njegova soproga Soraja in dvajset perzijskih osebnosti. V Sovjetski zvezi bo šah ostal 15 dni.

Načrti za sodelovanje s SZ

na temelju sporazuma o kulturnem sodelovanju - Med drugim obiščejo Sovjetsko zvezo Francej, Radeva in Čangalović, Jugoslavijo po violinist Ojstah ter lutkovno gledališče Obrzcova - Naš film »Vihar« si je ogledalo 19 milijonov ljudi

MOSKVA, 24. jun. (Tanjug). Na temelju sporazuma o kulturnem sodelovanju med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, ki govori o plodnem sodelovanju med državama, je ministrstvo za kulturo Sovjetske zveze povabilo delegacijo kulturnih delavcev in umetnikov Jugoslavije na obisk v Sovjetsko zvezo. Razen tega je v načrtu zamenjava delegacij zastopnikov visokih šol in zamenjava študentov, na obisk v Sovjetsko zvezo pa je povabilen tudi zagrebški ansambel solistov in instrumentalistov. Minister kulture Sovjetske zveze Mihajlov piše v članku o utrjevanju sovjetsko-jugoslovanskih kulturnih stikov, ki ga je objavila današnja »Pravda«, da bo na tem področju v kratkem storjenih več konkretnih ukrepov. Gledališče Stanislavkve in Nemiroviča-Dančenka bo to jesen uprizorilo »Ohridsko legendo«, v Sovjetski zvezi pa bodo gostovali jugoslovanski operni prvaki Francej, Mari-

jana Radev in Dušan Popović. dirigent Krešimir Baranović in drugi. Prihodnje leto je v načrtu gostovanje članov beograjske opere Aleksandra Marinkovića in Miroslava Čangalovića, ki sta žela lani v Moskvi, Leningradu in drugih mestih velike uspehe. Od sovjetskih umetnikov bodo prišli v Jugoslavijo violinist D. Ojstah, skupna solistov, lutkovno gledališče S. Obrzcova,

Počastitev padlih za osvoboditev Romunije

in obisk v jugoslovanskem veleposlaništvu v Bukarešti

BUKAREŠTA, 24. jun. (Tanjug). Danes dopoldne je predsednik Tito na glavnem bukarčanskem trgu pred poslopjem akademije znanosti položil venec na grob romunskih vojakov, padlih v boju za osvoboditev Romunije izpod fašističnega jarma. Predsednik Tito, podpredsednik Kardelj in ostali člani jugoslovanske vlade delegacije so se pripeljali na prostori trg v odprtih avtomobilih. Množice ljudi, so jih prisrčno pozdravljali. Z jugoslovanskimi državniki so bili prvi sekretar romunske delavske partije Georgiu Dej, predsednik vlade Kivu Stojka in podpredsednik prezidija Mihail Sadoveanu. Pričakovali so jih člani romunske partije in zastopniki javnega in kulturnega življenja. Ob spomeniku je stala skupina romunskih generalov pod vodstvom armadnega generala Bodnaroša.

Poveljniki častnega bataljona je predsedniku Titu podal raport, nato pa je gošba zaigrala jugoslovansko in romunsko himno. Dva gardna častnika sta nato odnesla izpred predsednika Tita velik venec rdečih nagelnov in belih gladjol k spomeniku padlih romunskih vojakov, predsednik Tito pa ga je nato položil in s tem izrazil čast

Ko je veleposlanik Nikola Vujanović zaželel predsedniku Titu, podpredsedniku Kardelju in ostalim ugodno bivanje v Romuniji, je predsednik sindikalne podružnice Milan Zupan izročil Titu in njegovi soprogici ostalih darila članov sindikata. Predsednik Tito se je zahvalil za pozornost, nato pa se je fotografiral z vsemi člani jugoslovanske kolonije v Bukarešti. Nekoliko pred 12. uro se je predsednik Tito poslovil in odpeljal v svojo rezidenco. Vzkliki v posloppju veleposlanstva se še niso polegli, ko se že z ulice pred poslopjem zadoneli novi, romunski: »Trajasca president Titu! Veličanska množica meščanov, ki so zvedeli, da se Tito muči v jugoslovanskem veleposlanstvu, se je zbrala pred vhomom in čakala na jugoslovanske goste.

Park sredi Bukarešte

TELEGRAMI

PARIZ. Prve snote tunizijske državne vojske so danes prvič korakale po ulicah Tunisa. Desettisoč meščanov so jih navdušeno pozdravljali. Predsednik vlade Habib Burgiba je v nagovoru na množice dejal, da bo vlada delegacija, ki bo ta teden začela nova pogajanja v Parizu, zahtevata od francoske vlade, da dokončno odloči francoske čete iz Tunizije. PARIZ. Predsednik francoske vlade Guy Mollet je izjavil, da Franceja nikoli ne bo pustila Alžira, ker je njena naloga, da dokonča graditve in modernizacijo tega področja. Na konferenci organizacije socialistične stranke v Pas de Calais je izrazil upanje, da se bo šaljarska drama mirno končala. TEL AVIV. Po sporočilu izrael. skega zastopnika so Jordanci davi streljali iz pušk in mitraljezov na izraelsko naselje in ubili dva izraelska vojaka, Zastopnik Arab-

ske legije pa trdijo, da so krivi spopada Izraelci, ki so zažgali trave na meji in streljali na Jordanske vojake. MADRID. Bilen Madrida se je neki tovorni vlak s polno hitrostjo zaletel v potniški vlak, ki je zaradi okvare na lokomotivni obroč na progi. Dvesto ljudi je ubitih. DAMASK. Na sirjskem ozemlju so ubili dva turška vojaka, ko sta dve turški patrulji prekracili mejo, češ da iščeta nekega tihotapca. Turški vojaki so vrgli silmagino bombo in z njo zažgali silago v vasi Dajruni. Prebivalci in orožništvo so nato začeli streljati. LIMA. Za predsednika perujske republike je izvoljen Manuel Prado, vodja opozicijske konservativne stranke, ki je dobil 168.969 glasov. Kandidat opozicijske demokratske fronte Fernando Belaunde je dobil 117.600, kandidat nacionalne unije, ki ga je polusovetsko podpirala vlada, pa 41.000 glasov. BERLIN. Predsednik liberalno demokratske stranke Zahodne Nemčije dr. Theodor Heiler je v kancelariji Adenauera, rekoč, da je njegova zgodovinska napaka, ker je tako malo poskrbel za združenje Nemčije. Heiler je izrazil upanje, da združenje Nemčije še nikoli ni bilo bližje.

Parada sovjetskega letalstva

Moskva, 24. jun. (Tanjug). Na velikem letališču Tušino, ki leži v neposredni bližini Moskve, je bila davi navzile slabemu vremenu tradicionalna parada sovjetskih letalskih sil, v kateri so sodelovali tudi nekateri novi tipi sovjetskih vojaških letal. Največjo pozornost so vzbujali novi tipi lovskih letal konstruktorja Suhojeva, ki prebijajo zvočni zid, novi modeli Mig-21 in drugi. Zaradi slabega vremena pa zvočni zid ni bil prebit, tako da so vojaška hitra letala letela s hitrostjo manj kot tisoč kilometrov na uro. V vojaškem programu so vzbudili zanimanje desant, izvršen s težkimi helikopteri, potniško letalo Tu-104 na reaktivni pogon, ki preleti razdaljo Moskva - London v 3 urah in pol ter množični nastop reaktivnih lovcev, katerih prototipe so pokazali že lani.

Tuji vojaški strokovnjaki, ki so si ogledali parado v Tušino, so ugodno ocenili pridobitve sovjetskih konstruktorjev. Parado so si prvič ogledale delegacije ameriških, britanskih in francoskih letalskih sil. Vodja letalskega generalnega štaba ZDA general Tunning je izjavil po paradi, da se je potovanje v Moskvo izplačalo. Slovesnosti ob dnevu sovjetskega letalstva se je udeležila tudi jugoslovanska vojaška delegacija, ki jo vodi general Bujan.

NAŠE GOSPODARSTVO V LETOŠNJIH PRVIH ŠTIRIH MESECIH

IZ POROČILA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

BEograd, 24. junija. Na eni izmed svojih zasiedanj zvezne ljudske skupštine, ki se bo začelo jutri, bo izšel predgovor zveznega izvršnega sveta poročilo o gibanju našega gospodarstva v prvih štirih mesecih letošnjega leta. Da bi se poslasti na to naše lakše pripravili, je zvezni izvršni svet dostavil skupščini tudi pisneno poročilo gibanja gospodarstva v tem razdobju, iz katerega objavljamo nekaj podrobnosti.

Osnovna gibanja v gospodarstvu — je rečeno v poročilu — kažejo v prvih štirih mesecih letošnjega leta, da dajejo ukrepi usmerjeni na ustvaritev stabilnejših odnosov v gospodarstvu, ki smo jih uvedli lani in nadaljevali letos, že pozitivne rezultate. Nadalje poudarja poročilo, da nekatera posebna okoliščina, v katerih je delalo gospodarstvo v prvem tromesečju. Tu gre v prvi vrsti predvsem za delovanje gospodarskih instrumentov in ukrepov, ki so bili sprejeti lani. Gospodarstvo se je samo delno gibalo pod vplivom ukrepov iz letošnjih družbenih planov. Zakasnitev v sprejemanju planov je pripeljalo do delotnega zastaja na tržišču, kar je imelo za posledico da v letošnjih prvih mesecih niso mogli priti do popolnega izraza vsi ukrepi, ki jih določa družbeni plan za letošnje leto. Neugodno so delovala tudi izjemno slabe vremenske razmere, posebno februarja in marca, ki so povzročile težave v preskrbi z električno energijo, v prometu in na drugih področjih gospodarstva in s tem v proizvodnji nasploh.

Na razvoj gospodarstva pa so posebno ugodno vplivali močno povečanje industrijske proizvodnje in lanskem letu, relativno dober pridelek v kmetijski in ukrepi, ki so omejili kupna sredstva na tržišču. Ta proces omejevanja kupne moči, ki se nadaljuje tudi letos, se uspešno razvija v skladu s politično stabilizacijo in urejevanja tržišča.

Glavne značilnosti v prvih mesecih

V nasprotju s preteklimi leti, ko je kupna moč rasla hitreje kot ponudba, je bilo v prvih mesecih letošnjega leta občutno zmanjšano povečanje kupne moči, v najširšem smislu, ponudba blaga na tržišču pa se je dvignila. Kupni skladi prebivalstva so se dvignili na 3,2 odstotkov, proračunski izdatki za 7 odstotkov, dočim so bile investicije v celoti zmanjšane za okoli 10 odstotkov. Treba je poudariti, da je v istem razdobju lanskega leta kupna moč hitreje narasla, in da jo je spremljalo znatno zvišanje cen.

Ceprav industrijska proizvodnja v prvih mesecih letošnjega leta ni dosegla določenih ravni, temveč samo povečanje za 3 odstotke, se je proces večanja ponudbe blaga na tržišču nadaljeval. To se kaže v boljši preskrbljenosti tržišča tako z reproduktivnim materialom kakor tudi z industrijskimi izdelki ter v zmanjšanju števila proizvodov, ki jih primanjkuje. Ta proces pospešuje tudi predhodne zaloge v industriji in trgovini in dejstvo, da so bili iz preteklega leta prenešeni v letošnje leto večji tržni presežki kmetijskih pridelkov, ki so ob relativno dobri preskrbljenosti z osnovnimi živili iz uvoza, izboljšali preskrbo tržišča s kmetijskimi pridelki.

Proces povečanja zalog v gospodarstvu, ki se je začel lani, se nadaljuje nekoliko hitreje tudi letos. Pri tem je treba poudariti, da so bile zaloge zadnja leta nezadostne, kar je bil eden izmed važnih vzrokov nestabilnosti tržišča in cen. Zato predstavljajo sedanje tendence dopolnjevanja zalog pozitivni činitelj in bistven pogoj za stabilizacijo odnosov na tržišču.

Nevsklajena struktura proizvodnje in potrošnje

V procesu zmanjševanja povpraševanja in povečanja zalog je prišlo pri posameznih industrijskih podjetjih do težav zaradi zastaja izdelkov. Te težave so povezane s spremembami v strukturi povpraševanja, do katerih prihaja v novih pogojih formiranja in razdelitve denarnih sredstev na tržišču. Toda težava v plasmaju nekaterih blaga, ni nastopila samo zaradi sprememb na tržišču in zaradi manjšega naraščanja kupne moči. Vprašanje plasmaja deloma izhaja iz tega, kar proizvodnja po svoji izbiri, kakovosti in cenah ne ustreza povpraševanju, kar kaže na potrebo po večjem prilaganju proizvodnje spreminjenim tržnim pogojem, ki se razlikujejo od prejšnjega stanja, ko je skoro vsako blago zlahka našlo kupca. Toda kljub zlahka našlo kupca. Toda kljub splošni tendenci naraščanja ponudbe in zboljševanja preskrbe, še vedno na tržišču nekateri izdelki primanjkujejo, kar govori o nevsklajenosti struktura proizvodnje in potrošnje.

Cene so v glavnem stabilne

Kot rezultat zboljšanih odnosov med ponudbo in povpraševanjem — je dalje poudarjeno

v poročilu — so se na trgu pojavili znaki ustajalitve cen. Cene so bile v glavnem stabilne. V primerjavi z decembrom lanskega leta, so maloprodajne cene industrijskega blaga ostale več ali manj na isti ravni, dočim so v istem razdobju preteklega leta povečale za okoli 4 odstotke. Splošna raven proizvodnih cen v industriji, je februarja in marca narasel za okoli 2 odstotka, kar je posledica povečanja cen nekaterih proizvodov, ki jih primanjkuje.

Izvoz se je povečal

Posebno je treba poudariti, da so stabilnejši odnosi na notranjem tržišču ustvarili tudi ugodnejše pogoje za izvoz, ki se je v prvih štirih mesecih letošnjega leta povečal za okoli 34 odstotkov v primerjavi s istim razdobjem lanskega leta. Posebno dober je bil izvoz

Industrija v prvih štirih mesecih

Industrijska proizvodnja se je v prvih štirih mesecih dvignila za 3 odstotke v primerjavi s istim razdobjem lanskega leta. Vendar znatno zaostaja za razvojem, ki ga določa plan (10%). Po osnovni strukturi je indeks industrijske proizvodnje v prvih štirih mesecih v primerjavi s istim razdobjem lanskega leta naslednji: proizvodna sredstva za delo 109, material za reprodukcijo 104, blago za široko potrošnjo 102.

Proizvodnja sredstev za delo se giblje nad obsegom, ki ga predvideva plan, dočim proizvodnja materiala za reprodukcijo in potrošnega blaga zaostaja. V prvih mesecih letošnjega leta torej ni prišlo do predvidene spremembe v strukturi proizvodnje, oziroma do povečanja proizvodnje potrošnega blaga za 10 odstotkov in reproduktivnega materiala za 12 odstotkov, dočim je za proizvodnja sredstev za delo predvideno, da bo ostala na lanskem ravni.

Industrijska proizvodnja je bila ovirana zaradi izjemno neugodnih vremenskih razmer, zaradi otežkočenega transporta in pomanjkanja električne energije, do katerega je prišlo zaradi nizkega vodnega stanja in severozahodnem delu države. Na razvoj industrijske proizvodnje pa je poleg zboljšanja splošne preskrbe s surovinami vplivalo tudi pomanjkanje nekaterih reproduktivnega materiala, kar je bilo posledica napak pri razdeljevanju deviz za uvoz. V nekaterih podjetjih je prišlo do zastaja v proizvodnji zaradi otežkočenega plasmaja in počasnega prilagajevanja spremeničenim zahtevam tržišča.

V pregledu, ki je dostavljen zvezni ljudski skupščini, je obširno pojasnjen učinek teh negativnih činiteljev na proizvodnjo v posameznih industrijskih panogah. Pregled je zaključen z naslednjimi:

Kljub zaostajanju industrijske proizvodnje v prvih štirih mesecih, obstajajo pogoji, da bo doseženo v predvidenem obsegu.

Preskrba industrije z električno energijo se je že aprila izboljšala, tako da je eden od glavnih vzrokov zaostajanja industrijske proizvodnje v znatni meri odstranjen. Toda treba je izboljšati preskrbo industrije s premogom. Čeprav se je tudi proizvodnja premoga povečala, bo problem preskrbe industrije s premogom še nadalje obstajal in si je treba s štednjo in s povečanjem proizvodnje prizadevati, da pomanjkanje premoga ne bo postalo ovira za industrijsko proizvodnjo. Poleg tega, da so nekateri ukrepi že začeli, bo treba v naslednjem obdobju elastičneje razdeljevati

Sprejeti zakonski predlogi

Beograd, 24. jun. Odbor za organizacijo oblasti in uprave zveznega zbora zvezne ljudske skupštine je sprejel danes dopolnilne predloge zakona o opolnitvi zakona o odlikovanjih, o organih notranjih zadev, o razglasitvi 4. julija — Dnevu borcev za praznik vstaje narodov Jugoslavije, o časopisnih podjetjih in ustanovah ter o upravnih šolah. Ti zakonski predlogi, o katerih sta razpravljala oboja zbora, bodo jutri na dnevnem redu zasedanja zveznega zbora zvezne ljudske skupštine.

Predlog zakona o dopolnitvi zakona o odlikovanjih, ki je bil včeraj dostavljen zvezni ljudski skupščini, vsebuje vsega dva člena, v katerih je rečeno, da je mogoče Red narodnega heroja izjemno dodeliti tudi državnim organizacijam.

kmetijskih pridelkov, dočim se izvoz industrijskega blaga, čeprav se je povečal za okoli 16 odstotkov, ni mogoče reči, da so bile izkoriščene vse možnosti.

Gibanje zaposlenosti

Skupno število zaposlenosti v gospodarstvu se je v prvih štirih mesecih letošnjega leta dvignilo za 1,6 odstotkov v primerjavi s istim obdobjem preteklega leta. Ta dvig pa je znatno počasnejši kot lani, ko je zaposlenost v istem obdobju z ozirom na prejšnje leto narasla za okoli 1,8 odstotkov. Gibanje števila zaposlenih pa ni bilo v skladu s proizvodnjo, kar je negativno vplivalo na delovno storilnost.

Prikazana osnovna gibanja v gospodarstvu v prvih mesecih letošnjega leta kažejo — je rečeno na koncu splošnega pregleda poročila — da se v celoti izvajajo določila zveznega družbenega plana za ustvarjanje stabilnejših odnosov v gospodarstvu, čeprav je ta razvoj pokazal tudi nekatere probleme v proizvodnji in prometu. Za rešitev teh problemov so že začeli potrebni ukrepi.

Druge gospodarske panoge

V prvih štirih mesecih se je nekoliko povečal pomorski in zračni promet, zmanjšal pa se je železniški, rečni in cestni promet. Toda aprila se je naglo povečal promet skoraj vseh panog. Naglo povečanje motorova in prevozov po železnicah aprila kaže, da bodo v naslednjih mesecih železnice težko zadostile vsem potrebam gospodarstva. Ker se popravila vozil ne opravljajo po načrtu in ker predvidevane nabave v inozemstvu v letošnjem letu ne bodo bistveno vplivale na povečanje prevoznih zmogljivosti, bo potrebno za premagovanje težav podzvrti vrsto operativnih ukrepov. Prevoz blaga v pomorskem prometu je bil v prvih štirih mesecih večji za okoli 15% (v tonah), a v tonskih miljah za okoli 12 odstotkov. Pozitivna v pomorskem prometu je znatno večja udeležba domačega ladjevja v našem skupnem prevozu izvoznega in uvoznega blaga po morju, toda ta udeležba je glede na naše zunanjetrgovinske potrebe še vedno premajhna.

Obseg gradbene dejavnosti je bil, — če ga merimo z delovnimi urami, — v prvih štirih mesecih letošnjega leta za okoli 13 odstotkov manjši kot v istem času lanskega leta. Pri tem pa je bilo število skupno zaposle-

Kako je s kmetijstvom?

Poročilo se omejuje v glavnem na setev, stanje živine in na organizacijske probleme. Ne popolna jesenska setev ter vremenske prilike, v katerih so se razvijali ozimni posevki, bosta zmanjšala pridelek ozimnih posevkov kljub boljsemu semenu in večjim količinam uporabljene gnojila. Spomladanska setev se je približno za mesec dni zakasnila in je bila končana šele sredi junija. Zaradi tega se niso na razpolago popolni podatki o posejanih površinah. Po podatkih konec maja je posejanih okoli 90 do 95 odstotkov vseh setevnih površin.

Poročilo s področja poljedelstva navaja tudi naslednje: kontrahiranje ni bilo uspešno izvedeno. To velja zlasti za kontrahiranje žitaric, pa tudi nekaterih industrijskih rastlin. Pogodbene površine za sladkorno peso so nekoliko večje, a kontrahirane površine za sončnice znatno manjše. Letos je treba računati s tem, da bo manj sadja kot lani, ker so vinogradi in sadovnjaki pozebli. Po zadnjih statističnih podatkih z ozirom na lansko leto ni bistvenih sprememb v živinoreji. Število konj je v vseh krajih, razen v Makedoniji in na Kosmetu večje. Število govede se je resno zmanjšalo v Makedoniji (za 12%) in na Kosmetu (za 7,5%), dočim se je povečalo v Vojvodini za 11,6 odstotkov, v Sloveniji za 4,8 odstotkov in na Hrvaškem za 2,9 odstotka. Število ovac se je zmanjšalo za 3,8 odstotkov, predvsem v Srbiji in Makedoniji, zaradi pomanjkanja krme. Število svinj se je zmanjšalo za 1,5 odstotkov. Do zmanjšanja je prišlo predvsem v nežitornih krajih, dočim se je v Vojvodini število svinj povečalo za 3,4 odstotka.

Ljubljana, 24. junija. Danes je kongres nadaljeval delo z razpravo po poročilih, ki je dala poudarek zaposlovanju slepih predvsem v industriji. V želji, da bi slepi čimbolj koristili skupnosti, so delegati predlagali, naj bi za slepe našli čim več novih delovnih mest. Glede na to je bil predstavnik posredovalnice za delo mnenja, da bi bilo zelo koristno, če bi bili vsi ti slepi tovaršaji, ki jih veseli delo v industriji, pred odločitvijo za to delo temeljito telesno pregledani in preizkušeni pri posvetovalnici za izbiro poklica. Take pripravne bi omogočile slepemu izbiro tistega poklica, ki ustreza njegovim telesnim sposobnostim.

Pri dosedanem usposabljanju slepih za delo izven tradicionalnih obrti je usposabljanje za telefoniste na vidnem mestu. Mnogo je slepih telefonistov, ki opravljajo to službo v veliki zadovoljstvo podjetij. Doslej pa kva se ni v popolnosti priznana kvalifikacija telefonista, zaradi česar je kongres pripravil CO Zveze slepih Jugoslavije, naj pri

Na podlagi pogodbe s Sovjetsko zvezo bodo zgradili v Pančevu veliko tovarno za izdelovanje azotnih gnojil. Ogradijo izvršnega sveta Srbije o zgraditvi tovarne so se sedaj tudi pravno registrirali in začeli priprave, da bi se gradnja začela čimprej. Ko bo dograjena, bo dajala vsako leto za 6 milijard dinarjev izdelkov ter bo lahko skupaj s tovarno umetnih gnojil, ki jo bodo zgradili na Kosmetu in z drugimi tovarnami popolnoma pokrila potrebe našega kmetijstva po umetnih gnojilih.

Skupna domačih strokovnjakov z direktorjem podjetja na čelu se mudi sedaj v Sovjetski zvezi, kjer dela s sovjetskimi strokovnjaki za prilagoditev načrtov krajnjim potrebam gradnje. Ena izmed glavnih nalog te delovne je zagotoviti enakomerno dostavljanje načrtov tovarne, ki jih izdelujejo sovjetski strokovnjaki v pogodbenih rokov, da ne bi nastal zastoj v delu.

Kakor računajo, bodo letos končana pripravljajna dela za trasiranje industrijskega tira, dolgega dva kilometra, ki bo spajal bodočo tovarno s sedanjo železnico

Proizvodnja premoga v prvih petih mesecih

Beograd, 24. jun. V prvih petih mesecih letošnjega leta je bilo proizvedenih 6.660.000 ton premoga ali za 9 odstotkov več, kakor v istem razdobju lanskega leta. Obstaja mnenje, da so to maksimalne možnosti, ki jih lahko dosežemo kapacitete rudnikov dajo. Pričakujejo, da bo letošnji plan proizvodnje premoga, ki znaša 16.200.000 ton dosežen tem morda tudi presežen.

Kljub temu povečanju proizvodnje premoga pa niso kritične vse potrebe industrije. Tako so v drugem tromesečju zahteve potrošnikov znašale okrog 5,5 milijonov ton, z rudniki pa so sklenjene pogodbe za okrog 4 milijone ton. V industrijski zbornici poudarjajo, da ta deficit, ki nastaja med zahtevami in pogodbenimi količinami premoga ni realen, ker potrošniki navadno zahtevajo večje količine kakor pa jih potrebujejo. Vendar so bile realne zahteve potrošnikov v prvem in drugem tromesečju za okrog 300.000 ton večje od proizvedenih količin premoga ter je bila na tržišču nujno potrebna intervencija iz operativnih rezerv.

Maribor V SOBOTO IN NEDELJO

Maribor, 24. junija. Kavarnski vrtovi in sprehajališča so bili v soboto zvečer zaradi hladnega vremena v Mariboru prazni. Nedvomno je tej okoliščini pripisati lep obisk številnih sobotnih prireditelj. Dvorana JLA je bila ob premieri domače opere »Včasih se zgodi« nabito polna, kar je ponoven dokaz, da si mariborska publika želi razvedrila ob lahki glasbi.

Mariborski akademski klub je priredil koncert slušateljev Akademije za glasbo in igralske akademije. Že drugič so se s to prirediteljo predstavili slušatelj akademij domačemu občinstvu.

Tudi v nekaterih mariborskih šolah so v soboto pripravili za zaključek šolskega leta koncerte in druge prireditve za starše in goste. V osnovni šoli na Studencih so nastopili tamburaši, mali harmonikarji in dva piska zbora.

V nedeljo dopoldne so v mali dvorani doma Ljudske prosvete odprli risarsko razstavo dijakov nižje gimnazije, ki zelo lepo seznanja obiskovalce z uspehi otrok v risanju. Podobno razstavo so odprli tudi v ostalih mariborskih šolah in učnih zavodih. Vse razstave bodo od-

prte do torka in prireditelj; vsak je stari in vzgojitelj, da jih ogledajo. Zlasti je zanimiva razstava mariborskega učiteljskega, kjer so razstavljena tudi učna pomagala.

Lep glasbeni užitek je pripravila ljubiteljem operne glasbe mariborska Opera, ki je v nedeljo uprizorila »Cavalleria Rusticana«, v kateri sta gostovala ameriška prvakinja slovenskega poretka Ana Safred in tenorist Jernej Planuta. Pomemben nedeljski dogodek v Mariboru je tudi prihod novozelandskega novinarja in znaneznega esperantista G. Bertrama Poita s soprogo, ki bo jutri predaval o zgodovinskem razvoju Nove Zelandije.

V Skopju so odkrili spomenik Borisu Kidriču

Skopje, 24. jun. Pred poslopijem pravno-ekonomske fakultete v Skopju so danes odkrili spomenik velikemu revolucionarju in borcu Borisu Kidriču. Spomenik, ki so ga postavili na pobudo Društva ekonomistov glavnega mesta Makedonije, je delo mladega makedonskega kiparja Grabulovskega.

Patronažna služba tudi v organizacijo slepih

NADALJEVANJE I. KONGRESA ZDRUŽENJA SLEPIH SLOVENIJE

odločnih organih doseže, da se tistim slepim telefonistom, ki so kontaktni telefonisti šole, prizna enaka kvalifikacija kot videčim telefonistom. Ravnateljica Zavoda za slepo mladino je v razpravi med drugimi nakazala tudi probleme zavoda, v njem vzgajajo številne otroke in mladino, ki se uskušajo v pretešnih sobah in čimni. Oziroma hodniki so natrpani z omarami, v katere se zaletavajo slepi otroci. Potrebna bi bila dograditev novega trakta za internat in bi znašala investicijska sredstva za to okrog 50 milijonov dinarjev. Kongres je apeliral na GO združenja in Centralni odbor Zveze slepih, naj se zavzame, da dobi zavod ta sredstva čimprej.

Vzpredno s tem so bile omenjene tudi težave, ki jih »na Dom za slepe v Stari Luki. Tu usposabljuje odrasle slepe za delo v industriji in delavnicah, ki ne ustrezajo taki vrsti vzgoje. Potrebno bi jih bilo razširiti in izpopolniti ter uvedti tudi politično delavnice. Domu je doslej pomagal OLO Kranj, ki

GRADNJA TOVARNE AZOTNIH GNOJIL V PANČEVU

Na podlagi pogodbe s Sovjetsko zvezo bodo zgradili v Pančevu veliko tovarno za izdelovanje azotnih gnojil. Ogradijo izvršnega sveta Srbije o zgraditvi tovarne so se sedaj tudi pravno registrirali in začeli priprave, da bi se gradnja začela čimprej. Ko bo dograjena, bo dajala vsako leto za 6 milijard dinarjev izdelkov ter bo lahko skupaj s tovarno umetnih gnojil, ki jo bodo zgradili na Kosmetu in z drugimi tovarnami popolnoma pokrila potrebe našega kmetijstva po umetnih gnojilih.

Skupna domačih strokovnjakov z direktorjem podjetja na čelu se mudi sedaj v Sovjetski zvezi, kjer dela s sovjetskimi strokovnjaki za prilagoditev načrtov krajnjim potrebam gradnje. Ena izmed glavnih nalog te delovne je zagotoviti enakomerno dostavljanje načrtov tovarne, ki jih izdelujejo sovjetski strokovnjaki v pogodbenih rokov, da ne bi nastal zastoj v delu.

Kakor računajo, bodo letos končana pripravljajna dela za trasiranje industrijskega tira, dolgega dva kilometra, ki bo spajal bodočo tovarno s sedanjo železnico

pa letos radi raznih težav ni v svoji proračun vnesel nobenih finančnih sredstev za to potrebo. Zaradi tega bo nujno, da se sredstva dobijo iz republiških virov.

Na kongresu je bilo tudi mnogo govora o individualni skrbi za slepega, ki je bila doslej zelo pomanjkljiva. Premalo je bilo trajne pomoči pri vsakdanjih osebnih potrebah slepih. Mnogi izmed njih, posebno na podeželju, se čutijo osamljeni. Pomagati jim bo treba z obiski na domu, voditi jih na razne prireditve, spremljati do njihovih delovnih mest itd. To delo bi najbolj opravila patronažna služba, ki bi bila najbolj učinkovita v sodelovanju z organizacijami Rdečega križa. Ta predlog, ki so ga delegati sprejeli z velikim odobravanjem, je podprla tudi predstavnica GO RKS Olga Kraherjerja.

V razpravi je bilo mnogo govora tudi o socialnih delavcih, ki bi jih organizacija slepih morala imeti. Predlagano je bilo, naj GO Zdrženja štipendira dva tovaršaja, ki bi se za to politično izobrazila v Šoli za socialne delavce v Ljubljani in ki bi po končanem študiju delala izključno le za koristi slepih Slovenije.

Po razpravi je kongres soglasno izrekel priznanje dosedanjemu predsedniku združenja Francu Rožancu za njegovo nadevno pošteno delo. Kot vidni izraz tega priznanja je radijski sprejemnik s gramofonom, ki ga je dobil tov. Rožanc v dar. Posebna pohvala je bila izrečena tudi tajniku združenja Ivanu Bizantu, ki je prav tako pošteno deloval za koristi slepih. Kongres je obravnaval še osnutek novih pravil in sprejel sklepe, ki jih je izdelala komisija na podlagi razprave in predlogov. Ob koncu je bil izvoljen novi odbor in je za predsednika Združenja slepih ponovno izvoljen Franc Rožanc.

I. S. E. K.

Naraščanje izvoza iz Slovenije

Ljubljana, 24. jun. Letošnji izvoz iz Slovenije narašča z vsakim mesecem. Medtem ko je v januarju dosegel vrednost 836 milijonov dinarjev, je v prvih petih mesecih letošnjega izvoznega blaga stalno naraščala in je meseca maja dosegla 1336 milijonov dinarjev. V prvih petih mesecih letošnjega smo izvozili iz Slovenije blaga za 5,5 milijarde dinarjev.

Največ smo izvozili izdelkov barvne metalurgije, zatem lesa in lesnih izdelkov, med katerimi je čim dalje več končnih predmetov. V zadnjem času narašča tudi izvoz živine.

Značilno za organizacijo izvoza iz Slovenije je ugodna struktura izvoznega blaga. Vrednost izvoza se je v prvih mesecih letošnjega povečala, ne da bi se povečala količina blaga.

Razstava kemične industrije

Sarajevo, 24. jun. Danes je bila v Sarajevu odprta razstava in sejem kemične industrije Jugoslavije, na katerih sodeluje okrog sto podjetij kemične industrije in sorodnih industrijskih zavest. Razstavo je odprl predsednik ljudskega odbora sarajevskega okraja Grujo Novaković. Med velikim številom gospodarstvenikov iz vse države je otvoritvi razstave prisostvoval tudi predsednik ljudske skupštine Bosne in Hercegovine Djuro Pucar. Na razstavi je prikazan razvoj kemične industrije v naši državi v povojnih letih kakor tudi njena vloga in pomen v gospodarstvu in življenju nasploh.

Sabor Hrvatske bo zasedal 2. julija

Zagreb, 24. jun. Predsednik dr. Vladimir Bakarić je sklical republiški zbor in zbor proizvajalcev Sabora Hrvatske za 2. julij. Sabor bo razpravljal o nekaterih zakonskih predlogih, o spremembah nekaterih zakonov in o poročilih obrtne kmetijsko-gozdarske, trgovinske in gostinske zbornice.

Taborjenje Dravskega taborniškega sveta

O taborjenju dravskega taborniškega sveta v Mariboru smo že pisali. Tokrat nam dodamo, da se je prvi dan zbraja ob tabornem ognju precejšnja množica ljudi in postušala pester spored, v katerem so nastopili skoraj vsi rodovi. Naslednji dan so krenili taborniki v spreduvo v mesto, kjer so položili vence na spomenik talcev in nato obšli mestna ulice. Prav gotovo je prvi slet tabornikov dosegel svoj namen. V Stražankem gozdu je bilo nad 80 šotorov, pod katerimi so taborniki taborili iz Maribora, Murske Sobote, Slov. Bistrice, Ptuj, Ljubljana in od drugod. Tabor so celo ozvožili in napeljali do njega vodovod. Nedvomno je ta slet, čeprav je trajal samo tri dni, zbližal vse dravske tabornike, vsem pa še dolgo ostal v spominu.

Izbiraš si poklic

KAKO NASTAJA

OGLEJ SI RAZSTAVO IZDELKOV GRAFIČNIH UČENCEV V KIDRIČEVI ULICI 5 23. - 27. JUNIJA 1956

TISK

Po Ljubljani se je pojavil ne lečen lepak, ki vabi na razstavo izdelkov grafičnih učencev. Razstava je odprta od 23. do 27. junija 1956 v Kidričevi ulici št. 5. Pestrost razstavljenih predmetov bo vsakekor privlačila številne obiskovalce. Zlasti naj bi si ogledala tista mladina, ki se še ni odločila za poklic. Prav gotovo bo marsikaterega takega obiskovalca privlačila grafična stroka, ki je ena najbolj privlačnih in zanimivih.

Christian Jaque, katerega neki bralci in ljubitelji filma...

lira, predvidevati, izbrati. On je v resnici svetli mojster...

vnih podrobnosti, ki mora pri snemanju z njimi računati...

Znan angleški komik Norman Wisdom...

Vera Miles - NOVA GRACE KELLY

Hollywoodu je le vedno težko, da je izgubil Grace Kelly...

V filmu je prvič nastopila ob strani Gordona Scotta...

zmagala in poslali so jo v Atlantic City...

REŽISER

na vlogo, naloge in pomen filmskega režiserja.

o stilu svojega filma, sestavlja z njim načrte dekoracij in vsega ostalega.

ekipo povezuje v eno samo telo. Cimbolji mu uspe v vsakem članu ekipe prebuditi zavest...

ALTA RIBA je nova filmska zvezda...

V novem filmu italijanskega režiserja Maria Soldatija...

FERNANDEL POD SOLDATIJE

Fernandel je v Franciji pojem. Kdor ga ni videl na lastne oči...

dialoge francoski mojster dialogov Marc Glibert Sauvajan...

Osemnajst let je imela, ko je končala gimnazijo...

Zdaj bo igrala pri njem. Hitchcock zatrjuje, da se ni prav nič zmotil...

VSE O filmu

MARLENE DIETRICH, ena izmed »susednih žensk...«

Javili Gary Cooper, Bob Hope, Ginger Rogers...

Biografije in lazi-biografije

Znan je izrek, da so holivoodski filmi bili najbolj satirni in doživeli največ uspeha...

Biografije in lazi-biografije filmskih umetnikov so bili navadno najbolj slabi holivoodski filmi.

Film, tako tudi v tem dejanje počiva na zgodbi o vponu enega in propasti drugega partnerja...

Fox glasbene komedije »Poročni v Hollywoodu...«

JEAN SIMMONS, naša dobra znanica iz angleških in ameriških filmov...

Ona je v mesto ob Selnu kar za pet mesecev, kajti tukaj bo snemala kar dva filma.

YOKO TANI, japonska igralka, ki je lani vzbujala zanimanje v Cannesu...

SOPHIA LOREN je nosilka srednje vloge v italijanskem barvnem filmu...

Poleg takšnih »biografskih filmov pa so v Hollywoodu poznani še vrste ljubescenskih zgodij...

Ke gledamo takomenovane biografske in pseudobiografske filme, ki prihajajo iz Hollywooda...

deli, ki je — s kozarcem v rokah seveda — pripovedoval o krogle, saj je znano, da jih zna srestati iz rokava...

ROSSANA PODESTA, ki se je mi spominjamo iz mehiškega filma »Mreža...«

MAURICE RONET, junak filma »Carovnica...«

